

ที่ มท ๐๕๑๗.๓/ว ๖๕๖๓

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การประชุมใหญ่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

กรมที่ดินขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ที่ ดศ ๐๒๐๒.๒/๑๗๖๔ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง ขอรื้อหรือการส่งหนังสือเชิญประชุมใหญ่เป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและเป็นแนวทางในการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ที่ระบุในหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิสิต จันทรสมวงศ์)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๐๓-๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๐๕๒

หนังสือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ที่ ดศ ๐๒๐๒.๒/๑๗๖๔

ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ที่ ศค ๐๒๐๒.๒/ ๑๗๖๙

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอร้องการส่งหนังสือเชิญประชุมใหญ่เป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๗.๓/๒๘๗๔๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. ประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินแจ้งว่า สมาคมบริหารทรัพย์สินแห่งประเทศไทย และผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดได้หารือกรมที่ดินเกี่ยวกับการประชุมใหญ่เจ้าของร่วมว่า การเรียกประชุมใหญ่สามารถส่งหนังสือเชิญประชุมเป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้ หรือไม่ หากกระทำได้มีเงื่อนไขต้องปฏิบัติตามอย่างไร และนิติบุคคลอาคารชุดประสงค์จะจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโมบายแอปพลิเคชัน "IR PLUS AGM" จะสามารถดำเนินการได้ หรือไม่ กรมที่ดินจึงขอหารือมายังกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในประเด็นการส่งหนังสือเชิญประชุมตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๖๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒/๓ สามารถส่งเป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้ หรือไม่ รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร หลักฐานที่แสดงว่าได้มีการส่งหนังสือเชิญประชุมและผู้รับได้รับหนังสือเชิญประชุมจะตรวจสอบได้อย่างไร และการลงคะแนนในที่ประชุมการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประชุมสามารถใช้หลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานว่ามีการดำเนินการดังกล่าวจริง ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า กรณีตามข้อหารือสามารถดำเนินการได้ภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ขอเรียนให้ทราบถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งความเห็นแยกเป็นรายประเด็นตามข้อหารือ ดังนี้

๑. กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตราขึ้นด้วยเจตนารมณ์เพื่อรองรับผลทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อรองรับพัฒนาการทางเทคโนโลยีเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์และการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีขอบเขตการบังคับใช้แก่ธุรกรรมในทางแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่ธุรกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดมิให้มีการนำกฎหมายนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้บังคับ (ปัจจุบันคือ ธุรกรรมเกี่ยวกับครอบครัว มรดก) และให้ใช้บังคับแก่การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐด้วย โดยอยู่ภายใต้หลักการสำคัญ ๓ ประการ ตามมาตรา ๗ คือ

/๑.๑ หลัก...

๑.๑ หลักความเท่าเทียมกัน (Functional Equivalent Approach) เพื่อให้การใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการตามกฎหมาย หรือการดำเนินการใดที่ก่อให้เกิดผลทางกฎหมายโดยใช้เอกสารที่อยู่ในรูปกระดาษหากได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ให้มีผลทางกฎหมายเช่นเดียวกันกับที่ได้กระทำในรูปกระดาษ

๑.๒ หลักความเป็นกลางทางเทคโนโลยี (Technology Neutrality) โดยไม่เจาะจงหรือยึดติดอยู่กับเทคโนโลยีใดเทคโนโลยีหนึ่งเป็นสำคัญ แต่สามารถรองรับสิ่งใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

๑.๓ หลักเสรีภาพในการแสดงเจตนา (Party Autonomy) เพื่อให้คู่สัญญาหรือคู่กรณีที่เกี่ยวข้องสามารถตกลงระหว่างกันเองเป็นอย่างอื่นหรือแตกต่างไปจากที่กฎหมายกำหนดได้ หากไม่กระทบกับหลักการสำคัญของกฎหมาย

อนึ่ง กฎหมายนี้มีได้บัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักกฎหมายที่ใช้อยู่เดิม เพียงแต่เสริมสิ่งที่กฎหมายเดิมมีอยู่แล้ว โดยการยอมรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น สิ่งใดที่กฎหมายนี้มีได้บัญญัติไว้ก็ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่ใช้อยู่เดิมทุกประการ

๒. ความเห็นต่อประเด็นตามที่กรมที่ดินขอหารือมี ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การส่งหนังสือเชิญประชุมตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒/๓ สามารถส่งเป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้ หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติอาคารชุดฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประชุมคณะกรรมการนิติบุคคลอาคารชุด จะเห็นได้ว่าการนัดประชุมให้ทำเป็นหนังสือนัดประชุมกรณีจึงสามารถทำหนังสือเชิญประชุมด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และหลักความเท่าเทียมกันที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น

ประเด็นที่ ๒ รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร นั้น เห็นว่าขั้นตอนการประชุมมีกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติอาคารชุดฯ อย่างไร ก็ให้ดำเนินการไปตามนั้น ส่วนวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องดำเนินการตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งประกาศอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามข้อ ๕ ของประกาศกระทรวงฯ ได้กำหนดให้การจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างน้อยต้องมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้ ๑) การแสดงตนของผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนการประชุม ๒) การสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กันได้ด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ ๓) การเข้าถึงเอกสารประกอบการประชุมของผู้ร่วมประชุม ๔) การลงคะแนนของผู้ร่วมประชุม ทั้งการลงคะแนนโดยเปิดเผย และการลงคะแนนลับ (หากมี) ๕) การจัดเก็บข้อมูลหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรวมถึงการบันทึกเสียง หรือทั้งเสียงและภาพ แล้วแต่กรณี ของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลา ที่มีการประชุม เว้นแต่เป็นการประชุมลับ ๖) การจัดเก็บข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ร่วมประชุมทุกคนไว้เป็นหลักฐาน และ ๗) การแจ้งเหตุขัดข้อง ในระหว่างการประชุม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

สำหรับระบบควบคุมการประชุมนั้น ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมอาจใช้ระบบควบคุมการประชุมของตนเองหรือของผู้ให้บริการก็ได้ โดยปัจจุบันมีระบบควบคุมการประชุมที่ผ่านการรับรองตามมาตรฐานในประกาศกระทรวงฯ แล้วหลายราย โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามเว็บไซต์ <https://www.etda.or.th/th/Our-Service/e-meeting.aspx>

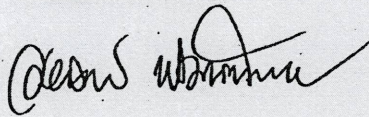
/ประเด็น...

ประเด็นที่ ๓ หลักฐานที่แสดงว่าได้มีการส่งหนังสือเชิญประชุมและผู้รับได้รับหนังสือเชิญประชุมจะตรวจสอบได้อย่างไร นั้น เห็นว่า หากใช้ระบบควบคุมที่ผ่านการรับรองตามที่ได้แจ้งในประเด็นที่ ๒ แล้ว ภายในระบบจะมีข้อมูลจราจรทางอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการประชุมซึ่งแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมทั้งหมดตั้งแต่เริ่มต้นการประชุมจนสิ้นสุดการประชุมในแต่ละครั้ง ส่วนการตรวจสอบหนังสือเชิญประชุมและผู้ได้รับหนังสือหรือไม่ เป็นหน้าที่ของผู้จัดการประชุมที่จะต้องตรวจสอบ อาทิ หากใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการเชิญประชุม หลักฐานก็ได้แก่ บรรดาจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งออกและตอบได้กันระหว่างผู้ส่งและผู้รับ

ประเด็นที่ ๔ การลงคะแนนในที่ประชุมการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประชุมสามารถใช้หลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานว่ามีการดำเนินการดังกล่าวจริง นั้น เห็นว่า ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายกำหนดให้การลงคะแนนในที่ประชุมใช้วิธีการใดและผลการลงคะแนนเป็นอย่างไร ผู้จัดการประชุมจะต้องจัดบันทึกไว้ในรายงานการประชุม ซึ่งรายงานการประชุมดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานในการสืบทราบแสดงถึงเจตนาของผู้ร่วมประชุมได้ ซึ่งการลงคะแนนจะดำเนินการด้วยวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับรูปแบบการลงคะแนนที่ผู้จัดการประชุมสามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสมกับรูปแบบและวิธีการประชุม โดยอาจจะเป็นการลงคะแนนด้วยเสียง การแสดงเจตนาลงคะแนนด้วยข้อความทางอิเล็กทรอนิกส์ การแสดงสัญลักษณ์ เป็นต้น ซึ่งระบบควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะมีระบบสำหรับการลงคะแนนเสียงในการประชุมได้ หรือไม่ นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของระบบที่ผู้จัดการประชุมเลือกใช้ ทั้งนี้ หากเป็นการลงคะแนนผ่านระบบโดยมีการตั้งค่าให้จัดเก็บข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการลงคะแนน ก็สามารถนำข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวมาใช้เป็นหลักฐานได้ นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลการบันทึกเสียง หรือบันทึกภาพและเสียง ในกรณีที่มิใช่การประชุมลับและข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการประชุม ซึ่งจัดเก็บไว้ตามประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สามารถนำมาใช้ประกอบกันเป็นพยานหลักฐานเพื่อแสดงว่าได้มีการดำเนินการตามที่ได้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมได้ โดยระบบควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของระบบควบคุมการประชุมของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จะมีความสามารถในการตั้งค่าให้จัดเก็บข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานของผู้ร่วมประชุม โดยอย่างน้อยประกอบด้วยข้อมูลที่สามารถระบุตัวบุคคลหรือชื่อผู้ใช้งาน วันและเวลาของการเข้าร่วมประชุม และเลิกประชุมได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอัจฉรินทร์ พัฒนพันธ์ชัย)

ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๗๖๓, ๖๕-๖๖ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๑๓